

VIPVIZA Visualisering av tyst åderförkalkning för effektivare och mer jämlik prevention och minskad förtida död i hjärtkärlsjukdom – en randomiserad kontrollerad studie integrerad i rutinsjukvård i Västerbotten - Kliniska riskfaktorer och levnadsvanor efter 3 år

SND-ID: 2020-204-5.

Alternativ titel

VIPVIZA

Skapare/primärforskare

Ulf Näslund - Umeå universitet, Folkhälsa och klinisk medicin

[Margareta Norberg](#) - Umeå universitet, Institutionen för Epidemiologi och global hälsa

Patrik Wennberg - Umeå universitet, Familjemedicin

Nawi Ng - Göteborgs universitet, Institutet för medicin, Sahlgrenska akademien

Johan Hultdin - Umeå universitet, Institutionen för Medicinsk biovetenskap

Umeå Universitet, Institutionen för Folkhälsa och klinisk medicin

Forskningshuvudman

[Umeå universitet](#) - Institutionen för Folkhälsa och klinisk medicin

Beskrivning

Projektets syfte är att utveckla bättre metoder för prevention av hjärtkärlsjukdom. Den bygger på hypotesen att bildbaserad information om subklinisk åderförkalkning (i) ökar precisionen i bedömningen av risk för hjärtkärlsjukdom, (ii) förbättrar kommunikationen och förståelsen av risken, och som en följd (iii) ökar motivation för och följsamhet till evidensbaserad läkemedelsbehandling och levnadsvaneförändring.

3500 friska deltagare med låg/måttlig risk för hjärtkärlsjukdom har, utöver konventionell riskfaktorbedömning och prevention inom ramen för Västerbottens Hälsoundersökningar, under 2013-2016 genomgått ultraljudsundersökning av halskärlen och randomiserats till två grupper. I interventionsgruppen informerades deltagaren och hans läkare med bild och grafik i färg om individens subkliniska åderförkalkning. Till kontrollgruppen gavs ingen information om ultraljudsresultaten. Uppföljning efter 1, 3 och 6 år omfattar provtagning avseende kliniska riskfaktorer, blodprov för analys av biomarkörer, omfattande enkäter samt intervjuer.

Efter 3 och 6 år upprepades ultraljudsundersökningen och samtliga deltagare och deras läkare informerades om resultatet. I databasen ingår även registerdata avseende förskrivning av läkemedel, exponeringsdata för luftföroreningar, hälsoundersökningsdata 10 och 20 år före ingång i studien, samt för männen månstringsdata.

Efter 10 år inhämtas registerdata avseende endpoints: insjuknande och död i hjärtkärlsjukdom.

Åtkomst till VIPVIZAs dataportal och forskningsdata från VIPVIZA är möjlig i samarbete med forskare inom VIPVIZA-projektet. För närmare information kontakta PI Ulf Näslund ulf.naslund@umu.se

Kliniska riskfaktorer, levnadsvanor förebyggande medicinering, livskvalitet. Samma provtagningar (ej oral glukosbelastning endast fastebloodsocker), och enkätfrågor angående levnadsvanor , livskvalitet och medicinering som i VIP enkäten vid baslinjen.

Data innefattar personuppgifter

Ja

Data innehåller känsliga personuppgifter

Ja

Typ av personuppgifter

Medicinska data på individnivå

Kodnyckel existerar

Ja

Språk

[Engelska](#)

Analysenhet

[Individ/patient/person](#)

Population

Friska personer i åldern 40-60 år med låg/måttlig risk för hjärtkärlsjukdom

Studiedesign

Randomiserad kontrollerad studie (RCT)

Beskrivning av studiedesign

PROBE

Urvalsmetod

[Övrigt](#)

Personer med minst en riskfaktor för hjärtkärlsjukdom påvisat vid deltagande i Västerbottens Hälsoundersökningar. Kriterier: 1) Ålder 40 år och minst en förstagradssläkting med känd hjärtkärlsjukdom före 60 års ålder 2) Ålder 50 år och minst en av följande: Minst en förstagradssläkting med känd hjärtkärlsjukdom före 60 års ålder, bukfetma, högt blodtryck, diabetes, LDL-kolesterol minst 4.5 mmol/l , rökning. 3) Ålder 60 år.

Exklusionskriterium: Förträngning mer än 50% av en halsartär

Tidsperiod(er) som undersökts

2013-04-29 - Pågående

Studie kopplad till biobank

Ja

Variabler

272

Antal individer/objekt

3138

Dataformat / datastruktur

[Numeriska](#)

Datainsamling 1

- Insamlingsmetod: Mätningar och tester
- Tidsperiod(er) för datainsamling: 2016-01-16 - 2019-06-14

Datainsamling 2

- Insamlingsmetod: Självadministrerat frågeformulär
- Tidsperiod(er) för datainsamling: 2016-01-16 - 2019-06-14

Geografisk utbredning

Geografisk plats: [Västerbottens län](#)

Geografisk beskrivning: Region Västerbotten

Högsta geografiska enhet

Region

Ansvarig institution/enhet

Institutionen för Folkhälsa och klinisk medicin

Medverkande

Wolfgang Lohr - Umeå Universitet, Institutionen för Epidemiologi och global hälsa

Finansiering 1

- Finansiär: Vetenskapsrådet
- Diarienummer hos finansiär: Dnr 521-2013-2708, 2016-01891, 2017-02246

Finansiering 2

- Finansiär: Region Västerbotten
- Diarienummer hos finansiär: ALFVLL-298001, ALFVLL-643391

Finansiering 3

- Finansiär: Hjärt och Lungfonden
- Diarienummer hos finansiär: Dnr 20150369, 20170481)

Finansiering 4

- Finansiär: SKANDIA Risk & Hälsa

Finansiering 5

- Finansiär: Svenska Läkarsällskapet
- Diarienummer hos finansiär: 405351, 503111

Finansiering 6

- Finansiär: Carl Bennet Ltd, Sweden

Finansiering 7

- Finansiär: Visare Norr
- Diarienummer hos finansiär: 465621, 561591, 741711, 931135

Finansiering 8

- Finansiär: Norrländska Hjärtfonden

Finansiering 9

- Finansiär: Svenska Försäkringsföreningen

Etikprövning

Etikprövningsmyndigheten - dnr Dnr 2011-441-31M. Amendments: Dnr 2012-463-32M, Dnr 2013-373-32M, Dnr 2016-245-32M, Dnr 2017-95-32M, Dnr 2018-182-32, Dnr 2018-482-32M, Dnr 2019-0691, Dnr Ö 23-2020/3.1

Forskningsområde

[Kardiologi](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Radiologi och bildbehandling](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Klinisk laboratoriemedicin](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Allmänmedicin](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Folkhälsovetenskap, global hälsa, socialmedicin och epidemiologi](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Medicinsk bioteknologi \(inrikt. mot cellbiologi \(inkl. stamcellsbiologi\), molekylärbiologi, mikrobiologi, biokemi eller biofarmaci\)](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Psykologi](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

Nyckelord

[Biomedicinsk forskning](#), [Kardiovaskulära sjukdomar](#), [Primärprevention](#), [Randomiserad klinisk prövning \[publikationstyp\]](#), [Riskbedömning](#), [Riskreducerande beteende](#), [Hälsoinformation](#), [Plack](#), [Arterioskleros](#)

Publikationer

Bengtsson, A., Norberg, M., Ng, N., Carlberg, B., Grönlund, C., Hultdin, J., ... & Näslund, U. (2021). The beneficial effect over 3 years by pictorial information to patients and their physician about subclinical atherosclerosis and cardiovascular risk: Results from the VIPVIZA randomized clinical trial. *American Journal of Preventive Cardiology*, 7, 100199.

DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ajpc.2021.100199>

Vanoli, D. (2017). *Vascular ultrasound for the assessment of carotid atherosclerosis* [PhD dissertation, Umeå University]. <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:umu:diva-139538>

ISBN: 978-91-7601-748-7

URN: <urn:nbn:se:umu:diva-139538>

Vanoli, D., Lindqvist, P., Wiklund, U., Henein, M., & Näslund, U. (2013). Fully automated on-screen carotid intima-media thickness measurement: a screening tool for subclinical atherosclerosis. *Journal of Clinical Ultrasound*, 41(6), 333–339. <https://doi.org/10.1002/jcu.22041>

URN: <urn:nbn:se:umu:diva-78429>

DOI: <https://doi.org/10.1002/jcu.22041>

Bengtsson, A., Lindvall, K., Norberg, M., & Fhärm, E. (2021). Increased knowledge makes a difference!—general practitioners' experiences of pictorial information about subclinical atherosclerosis for primary prevention: an interview study from the VIPVIZA trial. *Scandinavian Journal of Primary Health Care*, 39(1), 77–84.

DOI: <https://doi.org/10.1080/02813432.2021.1882083>.

URN: <urn:nbn:se:umu:diva-78429>

Vanoli, D., Wiklund, U., Lindqvist, P., Henein, M., & Näslund, U. (2014). Successful novice's training in obtaining accurate assessment of carotid IMT using an automated ultrasound system. *European Heart Journal Cardiovascular Imaging*, 15(6), 637–642. <https://doi.org/10.1093/ehjci/jet254>

DOI: <https://doi.org/10.1093/ehjci/jet254>

URN: <urn:nbn:se:umu:diva-91057>

Lindahl, B., Norberg, M., Johansson, H., Lindvall, K., Ng, N., Nordin, M., Nordin, S., Näslund, U., Persson, A., Vanoli, D., & Schulz, P. J. (2020). Health literacy is independently and inversely associated with carotid artery plaques and cardiovascular risk. *European Journal of Preventive Cardiology*, 27(2), 209–215. <https://doi.org/10.1177/2047487319882821>

DOI: <https://doi.org/10.1177/2047487319882821>

URN: <urn:nbn:se:umu:diva-165791>

Nyman, E., Vanoli, D., Näslund, U., & Grönlund, C. (2020). Inter-sonographer reproducibility of carotid ultrasound plaque detection using Mannheim consensus in subclinical atherosclerosis. *Clinical Physiology and Functional Imaging*, 40(1), 46–51. <https://doi.org/10.1111/cpf.12602>

DOI: <https://doi.org/10.1111/cpf.12602>

URN: <urn:nbn:se:umu:diva-165443>

Näslund, U., Ng, N., Lundgren, A., Fhärm, E., Grönlund, C., Johansson, H., Lindahl, B., Lindahl, B., Lindvall, K., Nilsson, S. K., Nordin, M., Nordin, S., Nyman, E., Rocklöv, J., Vanoli, D., Weinehall, L., Wennberg, P., Wester, P., & Norberg, M. (2019). Visualization of asymptomatic atherosclerotic disease for optimum cardiovascular prevention (VIPVIZA): a pragmatic, open-label, randomised controlled trial. *The Lancet*, 393(10167), 133–142. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(18\)32818-6](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(18)32818-6)

DOI: [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(18\)32818-6](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(18)32818-6)

URN: <urn:nbn:se:umu:diva-154318>

Nyman, E., Lindqvist, P., Näslund, U., & Grönlund, C. (2018). Risk Marker Variability in Subclinical Carotid Plaques Based on Ultrasound is Influenced by Cardiac Phase, Echogenicity and Size. *Ultrasound in medicine & biology*, 44(8), 1742–1750.

DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ultrasmedbio.2018.03.013>

Om du publicerat något baserat på det här datamaterialet, [meddela gärna SND](#) en referens till din(a) publikation(er). Är du ansvarig för katalogposten kan du själv uppdatera metadata/databeskrivningen via DORIS.

Tillgänglighetsnivå

Åtkomst till data via extern aktör
Tillgång till data är begränsad

Hemsida

[VIPVIZA](#)

Kontakt för frågor om data

Ulf Näslund

ulf.naslund@umu.se

Relaterade forskningsdata i SND:s katalog

[Northern Sweden Diet Database \(NSDD\)](#)

[NSHDS-VIP](#)

[VIPVIZA Visualisering av tyst åderförkalkning för effektivare och mer jämlik prevention och minskad förtida död i hjärtkärlsjukdom – en randomiserad kontrollerad studie integrerad i rutinsjukvård i Västerbotten - VIPVIZA - Inkluderade deltagare](#)

[VIPVIZA Visualisering av tyst åderförkalkning för effektivare och mer jämlik prevention och minskad förtida död i hjärtkärlsjukdom – en randomiserad kontrollerad studie integrerad i rutinsjukvård i Västerbotten - VIP baslinje](#)

[VIPVIZA Visualisering av tyst åderförkalkning för effektivare och mer jämlik prevention och minskad förtida död i hjärtkärlsjukdom – en randomiserad kontrollerad studie integrerad i rutinsjukvård i Västerbotten - Kliniska riskfaktorer och levnadsvanor efter 1 år](#)

[VIPVIZA Visualisering av tyst åderförkalkning för effektivare och mer jämlik prevention och minskad förtida död i hjärtkärlsjukdom – en randomiserad kontrollerad studie integrerad i rutinsjukvård i Västerbotten - Utraljudsundersökning baslinjen](#)

[VIPVIZA Visualisering av tyst åderförkalkning för effektivare och mer jämlik prevention och minskad förtida död i hjärtkärlsjukdom – en randomiserad kontrollerad studie integrerad i rutinsjukvård i Västerbotten - Utraljudsundersökning efter 3 år](#)

[VIPVIZA Visualisering av tyst åderförkalkning för effektivare och mer jämlik prevention och minskad förtida död i hjärtkärlsjukdom – en randomiserad kontrollerad studie integrerad i rutinsjukvård i Västerbotten - Psykologiska faktorer \(Problemhantering\), baslinjen](#)

[VIPVIZA Visualisering av tyst åderförkalkning för effektivare och mer jämlik prevention och minskad förtida död i hjärtkärlsjukdom – en randomiserad kontrollerad studie integrerad i rutinsjukvård i Västerbotten - Psykologiska faktorer och reaktioner på VIPVIZA interventionen \(Problemhantering\), efter 3 år](#)

[VIPVIZA Visualisering av tyst åderförkalkning för effektivare och mer jämlik prevention och minskad förtida död i hjärtkärlsjukdom – en randomiserad kontrollerad studie integrerad i rutinsjukvård i Västerbotten - Läkemedelsregistret](#)

[VIPVIZA Visualisering av tyst åderförkalkning för effektivare och mer jämlik prevention och minskad förtida död i hjärtkärlsjukdom – en randomiserad kontrollerad studie integrerad i rutinsjukvård i Västerbotten - VIP historiska data 10 år före baslinjen](#)

[VIPVIZA Visualisering av tyst åderförkalkning för effektivare och mer jämlik prevention och minskad förtida död i hjärtkärlsjukdom – en randomiserad kontrollerad studie integrerad i rutinsjukvård i Västerbotten - VIP historiska data 20 år före baslinjen](#)

[VIPVIZA Visualisering av tyst åderförkalkning för effektivare och mer jämlik prevention och minskad förtida död i hjärtkärlsjukdom – en randomiserad kontrollerad studie integrerad i rutinsjukvård i Västerbotten - Värnpliktsregistret, mönstringsdata](#)

[VIPVIZA Visualisering av tyst åderförkalkning för effektivare och mer jämlik prevention och minskad förtida död i hjärtkärlsjukdom – en randomiserad kontrollerad studie integrerad i rutinsjukvård i Västerbotten - SCB-data](#)

Ladda ner metadata

[DataCite](#)

[DDI 2.5](#)

[DDI 3.3](#)

[DCAT-AP-SE 2.0](#)

[JSON-LD](#)

[PDF](#)

[Citering \(CLS\)](#)